

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 5 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Harátsok-térsé Manjlovicza-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlter sorozatú 40 fillér.

A perzsa sah Szabadkán.

A visszautazás.

Tegnap délelőtti 10 óra 53 perczkor érkezett Szabadkára a külön udvari vonat, mely Muzaffer Eddin-t, a perzsák hatalmas császáraját hozta kísérétével. Konstantinápolyba volt a török sultán látogatására, utközben azonban meglátogatta Ferdinánd bolgár fejedelmet és Sándor szerb királyt. Mindenütt nagy pompával fogadták a n p fiát. V szazértében Budape te tőlt öt napot. kipihenni a hosszú ut fáradalmait.

Belgrádból jövet, Szabadkán át néhány perczig itt időzött az udvari vonat. Az állomás valamennyi bejárót a szabadkai 6-ik honvéd gyalogezrednek díszbe öltözött legénysége és a rendőrség érzte, az utvonalat pedig a lovasrendőrök. Közönséget nem bocsátottak a perzonra, hivatalos fogadtatás nem volt, csupán Szalay főkapitány, a csendőrfőhadnagy és Helbling állomás főnök varták a vonatot, amely 10 óra 53 perczkor méltóságtejes lassúsággal beérkezett az állomásra. A vonat kísé ő szem l zett ugyanaz volt, mint amikor leutazott, most is Kovács szabadkai fűtőházi főmérnök vezette a vonatot Szabadkára.

A vonat megállott, teljes csend uralkodott az állomáson.

A sah a harmadik kocsiában volt, fels alá járkált, majd az állomásnak ellenkező oldalán kinézett, azután megfordult és az állomás felőli ablakhoz ment. A jelen voltak üdvözölték, amit salutálással viszonzott. A sah sürhe polgári uti ruhát viselt, fején a perzsa sapkával.

A vonatkísérő személyzet közül többen leszálltak és az étteremben cigarettát vettek. 11 óra 12 perczkor az udvari vonat tovább robogott Budapest felé.

Különlélek.

— **Oktober 6-ika Szabadkán.** A szabadkai 48-as honvédek a szt. Ferencz-rendiek templomában, szombaton, d. e. 10 órakor tartott gyászmisével ülték meg az aradi vértanuk emlékünnepeit. A gyászmisét — melyen nagyszámu közönség vett részt — fölisztelendő Kuluncsich Jesse szt. ferenczrendi h zfnőke czerébrálta nagy segédlettel. — A szabadkai város főgymnaszumi kebeleben fennálló „Onképzőkör” is f. hó 6-án d. e. 9 órakor, a gymnasz dísztermében az aradi vértanuk emlékére gyászünnepeit rendezett a következő műsorral: 1) Alkalmi beszéd, tartotta: Szejterl Ernő VIII. o. t. az önképző kör titkára; 2) Az aradi vértanuk, költemény, Palágyi Lajostól, szavaltta: Oszvár Vilmos VIII. o. t. 3) Viszámlekezés 1849 okt. 6-ára; írta és felolvasta: Fribisz Gyula VIII. o. t. 4) Ok-

tóber hatodikán, költemény, Abrányi Emilől, szavaltta: Salamon Gyöző VIII. o. t. 5) Hymnus, énekelte az ifjuság.

— **Szerencsétlenség.** Szatipics Vincze Kuluncsich Pál lelkésznek kocsisa tegnap délután szalmát hozott a szállásról. A Damjanics utcában a lovak valamitől megijedtek, megfrántották a gyeplőt úgy, hogy a kocsis leesett a kocsiról. A lovak egy darabig magukkal vonszolták mignem a posztónálló rendőr megállította. A szerencsétlen fiú teljesen összezúzta testét és fején mély sebet vágott. A kocsit a városházára vitték a fűt pedig a mentőkhöz, ahol bekötötték a sebeket és a kórházba szállították.

— **Meglopott kereskedő.** A topolyai vásáron kirabolták Heilbrunn József szabadkai kereskedőt. Mintegy 600 kor. értékű árut vittek el tőle az ismeretlen tolvajok. A topolyai csendőrség megindította a nyomozást de eddig eredmény nélkül.

— **Véres verekedés.** Az ujbó nagyon sok verekedést okozott az éjjel melyek közül keltő sulyosabb kimenetelű. Balázs Menyhért paraszt legényt ittas állapotban állítólag egy tamburas a II. körben az utcán hasbaszúrta, úgy hogy belső része kifordult. Az életveszélyesen megsebesített legényt a mentők önkívüli állapotban vitték ki a közközházba. A tettest keresi a rendőrség. Takács Józsefet az éjjel régi haragosai megtámadták és összeszurkálták. Két rendőr elejét akarta venni a verekedésnek de megtámadták őket is mire segélyért folyamodtak ezalatt a tettesek szám szerint öten elmenekültek. A megsebesített Takácsot lakásán ápolják. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Tűz.** Tegnap délután 2 óra tájban Máté Ferencznek V. körü házában tűz volt. Néhány koci kukoricaszár égett el. A tűzoltók kivonultak és elejét veték a nagyobb veszedelemnek.

— **Öngyilkosság.** Özv. Beer Fulópné topolyai lakosnak Izidor nevű 17 éves fiát f. hó 4-én reggel a padláson nyakánál fogva egy szarítókötélen függve, holtan találták. Az orvosi szakvélemény megállapította, hogy a fiú öngyilkosságot akart elkövetni, halálát azonban nem a kötél okozta, hanem az, hogy abban a pillanatban, midőn a hurkot nyakára tette, megijedt és farkasgörcsöt kapott. Anyját, ki Bajsán volt a piacon, rögtön hazahívták, ki midőn a szerencsétlenségről értesült, eszméletlenül összeesett s az elő volt orvosnak csak nehezen sikerült őt eszméltre hozni. A fiú öngyilkosságának oka nyilván az előző napon anyjával történt összeszólalkozása, mi midőn anyja előtte való nap délutánján valami miatt összeszidta, elment hazulról és többé nem is látták hazajönni, az öngyilkosságot még este követte el, azonban csak reggel vették észre, ert

anyja azt hitte, hogy csupán daczból maradt ki egész éjjel. Az orvosi vélemény szerint halálát nem a kötél okozta.

— **Agyon forrzott gyermek.** A vigyázatlanság áldozata lett egy ártatlan kis gyermek. Avramon Miladinka óbecsei, alig két éves kis leányt a nénjére bízva itthon hagyták a szülők. A néne levelet főzött és mikor elkészült, a forró ételt a táiban a földre tette. Míg más felé járt a kicsi a tálhoz tipegte és belebukott. Bal karját és arczát teljesen összeégette. Az ártatlan kicsike öt nap iszonyu kínfódás után égési sebeibe belehalt.

— **Német dalárda Ujvidéken.** Az „Ujvidék” írja: »A Frohsinn feléledt. Mult vasárnap népes értekezlet tartatott, melynek lefolyása arról a sajnálatos tényről tanuskodik, hogy a magyar nyelvnek még városunkban is akadnak — bár elvéve — nyilt ellenségei, még pedig hazajátságot való és hirdető német polgártársaink körében. A vasárnapi értekezlet ugyanis kimondott, hogy a Frohsinn nemű németdalárdát újból megalakítja s Dussing János elnöké, Fischer Ferencz alelnökké választott. A választmány is megalakult, mire Huck Mátyás a magyar nyelv szükségességének hangoztatása mellett azt az indítványt tette, hogy a Frohsinn a magyar dalt is ápolja s fellépései alkalmából legalább egy magyar éneket vegyen fel műsorába. A hazafias indítvány tetszett a nagy többségnek s szavazas utján el is fogadtatott, azonban az elnöknek megválasztott Dussing János nemcsak tiltakozott ellene, hanem felháborodásának iztelen szavakban adván kifejezést, kijelentette, hogy inkább lemond az elnöki tisztségről s kalapját fogván, haragosan otthagya a gyűlést. A gyűlekezők ezután Fischer Ferencz urat választották elnöké és Glük Jánost alelnökké, Dussing János viselkedése méltó felháborodást keltett s a jelenlevők is önkénytelenül azt a kérdést vetették föl: vajjon a magyar kenyér, melyet a magyar földön nyujt és a pénz, mit D. kereskedő létére a magyar közönség révén szerez és jól esik, hogyan egyezhet őssze a magyar gyűlölet ny nagy fokánál.»

Törvénykezés.

Mamusits Ágoston — Terbe Vincze sajtóügy.

Ma délelőtt vette kezdetét nagy érdeklődés mellett annak a sajtóügynek a tárgyalása, amelyet Mamuzsich Ágoston indított Terbe Vincze a »Népszava» szerkesztője ellen.

A tárgyalást Crainicean Mihály elnöke alatt délelőtt fél 12 órakor nyitották meg, amikor is még a délelőtt folyamán csupán csak a tárgya-

lás megtartására nézve hozhattak határozatot.

A tanács tagjai voltak Crainicean elnökön kívül dr. Salánky József és Marian Miklós törvényszéki bírák, jegyző Gál Lajos törvényszéki jegyző.

A panaszos Mamuzsich Agoston vádját fenntartván a vádlott védője dr. Csillag Károly az egyik tanu elmaradása valamint a még előterjesztendő okokból a tárgyalás elnapolását kérte. A törvényszék a tárgyalás megtartását határozta el.

Még csak a vádlott Terbe Vincze szóbeli előadásaira került a sor. Terbe erős körvonalokkal írta le azon indító okokat, amelyek őt az inkriminált cikk megírására készítették.

Erős szavakkal érintette azokat a körülményeket, élénk színekkel ecsetelve azokat a várospolitikai dolgokat, amelyek annak idejében is már felszínre hozták a polgármester szegedi sajtóperreit. E perekben ugymond egy állandó strohmann volt: Vukovics József, akit Mamuzsich Agoston és Kopilovits Luka tartottak ki. Ekkoriban ő is ellenséges indulattal lévén a polgármester ellen, rendelkezésére bocsátotta lapját és ekkor iratták meg a Népszavában Vukovics álszerzősége mellett azokat a cikkeket, amelyekről most azt állítják, hogy azokat ő (Terbe) írta. Ezért támadta meg a lapban Mamuzsics Agoston és kijelenti itt, hogy igazat irt és ezt bizonyítani is tudja, ha ezt neki megengedik — vagy ha nem engedik meg a bizonyítást akkor sem fél a büntetéstől, mert ő tudja, hogy igazat irt. Ezután erős éllel mond el vonatkozásokat Mamuzsics egyéniségére, felhossa, hogy Mamuzsicsot önző érdekek vezérelték még a régebbi indokok szereplésénél.

Mindezt bizonyítani kívánja, mielőtt a törvényszék ügye fölött határoz, a tárgyalást délután 3 órára elhalasztja.

A tárgyalást délután 3 órakor a még nagyobb számú közönség érdeklődése mellett folytatták. A védő előterjesztésére ekkor került sor. Dr. Csillag Károly hosszabb beszédben indokolja még azt, hogy a cikkben foglalt állítások igazolására joga van a vádlottnak bizonyítékokat előterjeszteni. Igazolja, hogy úgy a közérdek, mint a jogos magánérdek készítette a cikkíró cikke megírására.

Tanácskozás után a törvényszék kihirdeti határozatát, hogy a bizonyítást meg nem engedi azokra a ténykörülményekre, amelyeket Terbe Vincze írásban is benyújtott — de előszóval is előadott. Terbe azt akarta bizonyítani, hogy Mamuzsics Agoston régebbi

időkben, egyrészt Mukits idejében olyan politikai akciót fejtett ki, amely Mukicsot a halálba kergette s ezért 2000 frt vérdíjat kapott. Igazolni akarta, hogy Ecsi századossal a légszesz világítás körül sáp ügyletekben vett részt s még több ehhez hasonló dolgot.

Miután a bizonyítás nem engedte meg, hosszabb polemia után került a sor a panaszos által hivatkozott Kopilovics Lukás, Bedzsula József és Ruttikay Máté tanuk kihallgatására, kik mindannyian azt vallották, hogy a polgármester elleni cikkeket Terbe írta.

Körülbelül 5 óra volt már, mikor a főmagánvádló Mamuzsich Agoston vádindítványát megtette. Történeti visszapillantást tart szükségesnek, mielőtt indítványát indokolná. Elmondja, hogy 1894-ben Mamuzsich Lázár polgármestert a helyi sajtó nem támogatván megalapította a »Népszava« című lapot, melynek szerkesztője rövid ideig Sokcsics Antal volt, majd pedig Terbe Vincze vette át a szerkesztését, a polgármester érdekében oly erős cikket irt — ugymond, hogy már 1895. évben kétszer ítélték el sajtóvétségért. Egyszer 600 frtra, egyszer pedig 650 forintra.

Mikor tavál Terbe ellenséges viszonyba került a polgármesterrel, köpnyezet fordítván a polgármester ellen, írta erős cikkeket.

A tárgyalás folyamán kihallgatott tanukkal bizonyítottnak látja, hogy a polgármester ellen az összes cikkeket maga Terbe írta és ő neki semmi megjelenésükben nem volt. „Nem szomorodott” mikor a cikkeket olvasta, mert nem szerelmes a polgármesterbe, de újra kijelenti, hogy ő nem írta és nem íratta a polgármester ellen azokat, tehát Terbe cikke, mely azt mondja, hogy ő volt az álarcz alatt, hogy neki és Kopilovicsnak adta át Terbe a lapját és hogy Vukovics József őt állította oda az esküdtek elé: nem igaz. Becsületsértés és rágalmazás vétségében kéri a panaszoltat büntetésnek kimondani és súlyosan megbüntetni.

A vádbeszéd elhangzása után mondotta el dr. Csillag Károly vádbeszédét, amelynek elmondása háromnegyed órát vett igénybe. Vádbeszédében erősen reflektált arra a politikai háttérre, amely ez ügy mögött volt. Ha nem is bizonyítják kézzelfogható bizonyítékok, de köztudomású az, hogy e háttér egyik titkos és fő mozgatója Mamuzsics Agoston volt, akit a polgármester elleni gyűlölet annyira elvakított, hogy e gyűlöletében nem irtózkodott a felfogadott strohmanntól és annak a lapnak a szíveségétől sem, a melyet

most megvádol. A panaszosnak ugymond — nincs oka csodálkozni afelett, hogy a Népszava hamarosan irányt változtat, hiszen a panaszos egyike azoknak, akik Szabadkán megteremtették ezt az iskolát. Hiszen mostani vádbeszédének élet is nem Terbe ellen, hanem a polgármester ellen irányítja a panaszos és hiába igyekszik elhíttetni a nyilvánosság előtt, hogy Kopilovics Luka volt Vukovics Józsefnél a cikk megrendelője és annak fizetője, mikor mindenki másról van meggyőzve. Hiszen kitűnik az ő befolyása abból is, hogy 20 frtot fizetett a gyorsírónak, ki egy polgármester elleni ügyben stenografált neki. Az ő kreaturája Vukovics József, akit kitaratott, fizettetett és a kívül Szegeden eljásztatta azt a játékot az esküdtszék előtt. Hosszasan foglalkozott a védelem ezután annak a kimutatásával, hogy a cikkben legfőlebb becsületsértés foglaltatik, de rágalom nincs benne, mert nem tekinthető rágalomnak az az állítás, amely Mamuzsics Agoston párbajdolgoira vonatkozik, hiszen a panaszos maga sem vindikálja magának azt, hogy ő a lovagias szabályokat a gyakorlatban vallja.

A vádbeszéd elmondása után Mamuzsich Agoston reflektált még a védő több állítására és a védő válasza után a kir. törvényszék visszavonult ítélethozatalra.

Hosszabb tanácskozás után 1/27-kor hirdette ki a kir. törvényszék elnöke az ítéletet, amely szerint Terbe Vincze a becsületsértés vétsége miatt az ítélet jogerőre emelkedésétől egy havi fogházra ítéltetik és 200 korona pénzbírságra. Az ítéletben panaszos megnyugodott. vádlott és védője felebbezést jelentettek be.

1691 szám 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a szabadkai kir. törvényszék 1900. évi 17662 számú végzése által Gál Róza javára Obrucsa Mária ellen 900 kor. — fill. tőke, ennek 1900. évi márczius hó 16 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 92 kor. 10 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 602 kor. — fillre becsült különféle buforokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1900. V. 2284 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Szabadkán VI. kör 244 szám alatt leendő eszközésére 1900. évi október hó 15-ik napjának d. e. 9 órája kitűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen ár. részen az 1881 évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t.-cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1900 évi szeptember hó 28

Csornyus Zeigmund
kir. bír. végrehajtó.